

Oświata w Pogorzeli (cz. 2)

W 1912 roku oddano do użytku budynek szkolny przy ulicy Krobskiej, w której naukę pobierały dzieci niemieckie. Polskie dzieci uczęszczały do szkoły na rynku, gdzie obecnie znajduje się przedszkole samorządowe.

W 1919 roku Pogorzela weszła w skład odrodzonej Polski. Rok szkolny, tak jak w innych miejscowościach, rozpoczął się w sposób nietypowy, ponieważ 1 maja. Po wypowiedzeniu miejsc nauczycielom nie znającym języka polskiego, pozostał w szkole rektor Stenzel i nauczyciel Otte, który otrzymał od proboszcza Czerwińskiego zaświadczenie, że potrafi uczyć w języku polskim.

W 1927 roku została otwarta w mieście trzyletnia Zawodowa Szkoła Doksztalająca.

Wraz z wkroczeniem wojsk niemieckich do miasta otworzono drugą szkołę dla Niemców. Funkcję szkoły dla Polaków pełnił budynek dzisiejszego przedszkola samorządowego. Natomiast szkoła niemiecka znajdowała się w dzisiejszym budynku na ulicy Krobskiej, gdzie obecnie znajduje się ZSOiZ. Okupant zakazał nauki języka polskiego i wprowadził obowiązkowo język niemiecki.

Wraz z opuszczeniem Pogorzeli przez Niemców szkoła niemiecka została zamknięta. Stan budynków szkolnych, jakie pozostawiły stacjonujące w nich wojska niemieckie i sowieckie, miał wiele do życzenia. Inicjatywę podjęcia naprawy szkoły podjęło trzech nauczycieli: Bronisław Witczak, Stefan Drobnik i Franciszek Jańczak, którzy zebrali się 9 lutego 1945 r.

Wraz z przywróceniem szkół do funkcjonowania po okresie okupacji nie podejmowano jakichkolwiek zmian w szkolnictwie, aż do 1961 roku, kiedy otwarto Szkołę Przystosowania Rolniczego, która zajmowała się kształceniem młodych ludzi w zawodzie rolnika. Następnym krokiem było wybudowanie szkoły zbiorczej imienia Adama Mickiewicza i oddanie jej do użytku 1 września 1977 r.

Dzieci kończąc edukację w szkole podstawowej lub gimnazjum, w celu zdobycia wykształcenia zawodowego lub średniego, musiały uczęszczać do szkół znajdujących się w okolicznych miastach, ponieważ Pogorzela nie posiadała odpowiedniej placówki edukacyjnej. Sytuację tę postanowił zmienić samorząd z burmistrzem Włodzimierzem Bogusławskim na czele, podejmując próbę utworzenia w Pogorzeli Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych. Dzięki zdobyciu środków finansowych możliwe było przystosowanie dawnej szkoły podstawowej na ulicy Krobskiej i otwarcie ZSOiZ w dniu 1 września 1995 r. Szkoła rozbudowała się i 13 października 1997 r. nastąpiło otwarcie nowego skrzydła budynku.

(KONIEC)

WIKTOR BOGUSŁAWSKI

HISTORIA

Zaginione osady w gminie Krobia (cz. 2)

Badacz dziejów osadnictwa na ziemi krobskiej (tzn. na obszarze dzisiejszej gminy Krobia) napotyka na ciekawe zjawisko – charakterystyczne także dla innych regionów Wielkopolski – „zanikania” niektórych osad. Znajdujemy więc i tutaj przykłady osad rzeczywiście zaginionych, które zniknęły już z powierzchni ziemi (na skutek np. zniszczeń wojennych czy różnych klęsk żywiołowych) oraz osady włączone do pobliskich miejscowości.

Kokoszki

W średniowieczu wieś należała przypuszczalnie do Awdańców. Z dużym prawdopodobieństwem należy przyjąć, że najstarsi znani nam dziedzice z końca XIV wieku, bracia Jakub, Wilczek i Gniewomir, należeli do tego rodu (imię Wilczek było bardzo często spotykane u Awdańców). Może jeszcze do tego rodu należał znany z roku 1501 Andrzej (de Cocoshky) i stryj jego Marcin Karsiecki (Carszczesky). Natomiast niejasne jest dziedziczenie Awdańców w Kokoszkach z równoczesnym występowaniem tu śląskiej rodziny Kapustów, z której Tomko Kapusta z Borku miał od roku 1411 proces o Kokoszki i w którym pojawił się w roku 1418 jako świadek Tomisław Kapusta Kokoszyński. W 1425 roku spotyka się Kapustę z Kokoszek i jego syna Mikołaja oraz Katarzynę Kapuścińską z Kokoszek. W roku 1459 występuje szlachcic Mikołaj syn Jeremiasza de Capusta de Kokoszki. W roku 1501 pojawia się Katarzyna herbu Wężyk, córka Jana Kokoszyńskiego z Kokoszek i stryj jej Piotr Gostkowski. W 1510 roku Kokoszki są własnością szlachciców Pu-

dliżkowskiego i Chwałkowskiego. Miały wówczas 5 łanów i pusty dwór (predium). Od roku 1750 siedziała na Kokoszkach jako dziedziczka Zofia Gorzeńska, łowczyni wschowska, a do 1766 roku Ignacy i Anna z Sokolnickich Suchorzewscy z Sarbinowa (nie wiadomo kim była zmarła w Kokoszkach w roku 1764 Barbara z Karwińskich Ulatuska). W 1765 roku dzierżawcą był tu Franciszek Droczewski, w 1768 roku Andrzej Czyżewski, a w 1792 roku Kazimierz Gorzeński, rejent nakielski. Ekonomem w roku 1779 był Wojciech Lipiński. Około 1798 roku wieś przeszła w ręce dziedziców Pudliszek.

Rok	Dymy	Dusze	Katolicy
1798	11	-	-
1818	12	107	-
1834	-	159	-
1843	13	176	-
1865	13	192	188

(DOKOŃCZENIE NA STRONIE 9)

NOWA
gazeta gostyńska

Redaguje zespół: Robert Czub, Leszek Jankowski, Maciej J. Kretkowski (redaktor naczelny), Leszek M. Kostysiak (z-ca redaktora naczelnego, redaktor prowadzący), Agnieszka Jakubowska, Hanna Fibner. **Współpracują:** Andrzej Dudek, Sławomir Gendera, Sabina Hoska-Kaczmarek, Roman Mendyka, Sebastian Myszkiewicz, Marcin Szmytowski, Waldemar Szvedek. **Adres redakcji:** Gostyń, ul. Sądowa 7. **Adres do korespondencji:** P-35, 63-800 Gostyń. **Dyżury redakcji:** codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach od 10 do 18. **Telefon:** 65 5720309.

fax: 65 5720309, **e-mail:** gg@bt.pl, **Ngg w Internecie:** www.gg.bt.pl **Samorządowe zespoły redakcyjne:** **Gostyń:** Ewa Dąbrowska-Gulcz (tel. 65 5752145). **Piaski:** Sebastian Nowak (tel. 65 5719021).

Numer zamknięto: 2 III 2010. **Redaktor odpowiedzialna:** Hanna Fibner * Wszystkie prawa zastrzeżone (włącznie z wzorami reklam). Na wykorzystywanie i przetwarzanie w jakiegokolwiek formie wymagana jest zgoda redakcji * Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów, adiacji i zmiany tytułów dostarczonych tekstów. Nie zwracamy materiałów nie zamówionych. **Reklamy i ogłoszenia:** w redakcji w godzinach dyżurów. Obowiązuje cennik reklam nr 1/2005 z dnia 1.05.2005. Za treść reklam i ogłoszeń (opublikowanych zgodnie z art. 36 Ustawy „Prawo prasowe” z dnia 26 I 1984 z późn. zmianami) wydawca i redakcja nie ponoszą odpowiedzialności.

Wydawca: Gostyńskie Stowarzyszenie Promocji Twórczości Regionalnej, ul. Sądowa 7, 63-800 Gostyń, tel. 65 5727997, fax 65 5720309. **Konto bankowe:** Powiatowy Bank Spółdzielczy w Gostyniu, nr konta 42 8678 0005 0010 0100 0358 0001. **Skład i druk:** „Nowa Gazeta Gostyńska”, ul. Sądowa 7, Gostyń, tel. 65 5720309.